

διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τῶν Θηβῶν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν θέσιν νὰ βεβαιώμεν ὡς ἱστορικὸν γεγονὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μικροὶ μαθηταὶ εἰς τὴν κατ' ἐρωταπόκρισιν συντεταγμένην μικρὰν ἑλληνικὴν ἱστορίαν ἠναγκαζόμεθα νὰ ἀπαντῶμεν ἐρωτώμενοι τίς ἔφερε πρῶτος καὶ πόθεν τὰ γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν βεβαίως νὰ προεῖπη τις εἰς τί θὰ ἀγάγη ἡ ἐρμηνεία τῶν ἐπιγραφῶν τούτων, πάντως ὅμως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ παράδοσις ἡ συνδέουσα τὸ ὄνομα τῶν Θηβῶν καὶ τοῦ Κάδμου πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὸν εἰσαχθέννα ὑπ' αὐτοῦ ἀλφάβητον δὲν εἶνε ἐντελὴς μῦθος, ὡς οὐδ' ἡ ἄλλη ἡ λέγουσα περὶ τοῦ ὄρμου τῆς Ἀρμονίας, ἀφ' οὗ τόσαι χιλιάδες ψηφίδων ἐξ ὄρμου ἀνευρέθησαν ἐν τῷ ἀνακτόρῳ. Ἡ δ' ἐν τῷ ἀνακτόρῳ παρουσία ἀποθηκῶν πλήρων βιομηχανικῶν προϊόντων ἐργαστηρίου ἰδιοκτητοῦ τοῦ βασιλέως ἐν αὐτῷ δηλοῖ, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐφρόντιζε νὰ αὐξάνῃ τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ δι' ἐπιχειρήσεων βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν, ἡ δὲ γειτνίασις τῶν ἀποθηκῶν πρὸς τὸ μέγαρον καὶ κατὰ μῆκος τοῦ ἐκεῖ διαδρόμου, ὁ ὁποῖος ἦγεν ἐξ αὐτοῦ πρὸς τὸν γυναικῶνα δηλοῖ, ὅτι αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἀνεμιγνύετο εἰς τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων τούτων.

Ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην δραχ. 4,010,55.

Πέμπτη κατὰ σειρὰν ἔπεται ἡ ἐργασία ἡ γενομένη ἐν Παγασαῖς διὰ τοῦ ἐφόρου κ. Ἀπ. Ἀρβανιτοπούλου μετὰ ὑπερτριετῇ διακοπῇ. Ἐκεῖ ἐξητήθη ἡ ἀνεύρεσις τοῦ πλουσίου νεκροταφείου τῆς Δημητριάδος καὶ τοῦ τάφου τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτῆς Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, τοῦ ἀναφερομένου ἐν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου. Διὰ τοῦτο ἐξερευνήθη τὸ παρὰ τὰ «Καλύβια Ἀλυσκῶν» ἀνακαλυφθὲν μέγα νεκροταφεῖον. Μικροῦ ὅμως λόγου ἄξια

προήλθον εὐρήματα ἐκ τῶν ἐκεῖ τάφων γ' καὶ ἐντεῦθεν π.Χ. αἰῶνος, ἄγλυφα κάτοπτρα χαλκᾶ, πήλινα ἀγαλμάτια καὶ ἀγγεῖα κοινά, πλὴν ἐνὸς εἰκονίζοντος θεράπαιναν μετὰ κατόπτρου καὶ τινα χρυσώματα πτωχά. Ἐξηκριβώθη ὁμῶς, ὅτι πλησίον ὑπάρχει μέγας ἐπιμήκης τύμβος, ἐν ᾧ οὐδὲν ἄπίθανον νὰ εἴνε ὁ τάφος τοῦ βασιλέως. Τὸ ἔργον ἐδῶ ἔμεινεν ἡμιτελές. Νομίζει δὲ ὁ κ. ἔφορος ὅτι ἀνεῦρε τὰ ἴχνη τοῦ ἐκεῖ που εἰκαζομένου ναοῦ τῆς Πασικράτας ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τοῦ τύμβου τοῦ κατεχομένου ὑπὸ Βυζαντιακοῦ κτίσματος καὶ μεγάλων Χριστιανικῶν τάφων. Κατὰ τὰς ἐρεῦνας ταύτας ἀνευρέθησαν πολλὰ βάρη καὶ στῆλαι ἐπιτύμβιοι μετ' ἀναγλύφων καὶ ἐπιγραφῶν ἀξίων λόγου. Τέλος ἐβεβαιώθη, ὅτι ἕτερος μέγας πύργος ἐνέχει πολυαρίθμους ἐγχρώμους στήλας. Ἡ ἐξερεύνησις τούτου ἀφέθη εἰς τὸ προσεχές μέλλον. Ἐπανήθησαν διὰ τὰς ἐρεῦνας ταύτας δραχ. 5.000.

Ἐκτὴ ἐρευνα ἀρχαιολογικὴ εἴνε ἡ ἐν Ἐπιδαύρῳ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Π. Καββαδία ἐκτελεσθεῖσα. Ἐκεῖ ἐπερατώθη ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐτέρου τῶν συνεχομένων, ὡς φαίνεται, μεγάλων οἰκοδομημάτων τῶν παρὰ τὴν δεξαμενὴν τοῦ Ἀντωνίνου. Ἀπεκαλύφθησαν τὰ ἐδάφη τούτων, ἐσχεδιάσθησαν τὰ ψηφιδωτὰ καὶ ἐπεχώσθησαν, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν. Εἶτα ἀπεκαλύφθη τὸ ὅλον οἰκοδόμημα ἐξ 9 διαμερισμάτων, ὧν 4 πολυτελῶς διεσκευασμένα πρὸς λήψιν θερμῶν καὶ ψυχρῶν λουτρῶν. Τὸ ἔδαφος τῶν αἰθουσῶν ἐκαλύπτετο διὰ μαρμαρίνων πλακῶν καὶ οἱ πυθμένες τῶν λεκανῶν, οἱ τοῖχοι καὶ τὰ τοιχώματα τῶν δεξαμενῶν εἶχον ὀρθομαρμάρωσιν. Τὰ ὑπόκαυστα ἐδέχοντο διὰ σωλήνων θερμὸν ἀέρα ἀνερχόμενον εἰς τὰς αἰθούσας διὰ σωλήνων ἐν τοῖς τοίχοις, κατὰ σύστημα τῶν